

Hemşirelik Öğrencilerinde Yaşanılan Yer Algısı Eğitim-Öğretim Memnuniyetini Etkiler mi?

Türkan Kadiroğlu¹ , Gamze Akay²

¹Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Erzurum, Türkiye

²Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri MYO, Artvin, Türkiye

Türkan KADİROĞLU, Dr. Öğr. Üyesi
Gamze AKAY, Öğr. Gör.

İletişim: Türkan Kadiroğlu
Atatürk Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Erzurum, Türkiye
Tel: -
E-Posta: t.kadiroglu@atauni.edu.tr

Gönderilme Tarihi : 26 Aralık 2019
Revizyon Tarihi : 06 Mart 2020
Kabul Tarihi : 12 Nisan 2020

Amaç: Araştırmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin yaşadıkları yeri algılama durumu, eğitim-öğretim memnuniyetleri, aralarındaki ilişki ve etkileyen faktörleri incelemektir.

Hastalar ve Yöntem: İlişki arayıcı tipte tanımlayıcı olan araştırmanın evrenini, bir fakültenin hemşirelik bölümünde 2019-2020 akademik döneminde öğrenim gören 2, 3 ve 4. sınıf öğrencileri oluşturdu. Örneklemeye yöntemine gidilmeden evrenin tümüyle çalışıldı. Araştırmacılar tarafından dağıtılan 240 veri toplama formunu eksiksiz olarak dolduran 200 öğrencinin verileri değerlendirmeye alındı. Veriler, Öğrenci Tanıtıcı Bilgi Formu, Yaşanılan Yer Algısı Ölçeği ve Yükseköğretimde Eğitim-Öğretimle İlgili Öğrenci Memnuniyeti Ölçeği kullanılarak toplandı. Araştırmada etik ilkelere bağlı kalındı.

Bulgular: Dördüncü sınıfta okuyan ve çekirdek ailede yaşayan öğrencilerin yer algısı puan ortancası daha yüksek ve gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur ($p < .05$). Geliri giderine denk ve bölümünü severek okuyan öğrencilerin eğitim-öğretimle ilgili memnuniyet puan ortancası daha yüksek ve gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır ($p < .05$). Öğrenci memnuniyeti ölçeğinin alt boyutları, derslerin yürütülmesi/değerlendirilmesi, akademik/idari personel ile iletişim ile yer algısı ölçeği arasında ve toplam puan ortalamaları arasında pozitif yönde ilişki bulunmuştur ($p < .05$).

Sonuç: Bu çalışmada, uzun süreli aynı yerde kalmanın ve çekirdek ailede yaşamının yaşanılan yer algısını artırdığı, ekonomik durumun iyi olması ve bölümünü severek okumanın eğitim-öğretimle ilgili memnuniyeti artırdığı sonuçlarına ulaşıldı. Ayrıca, hemşirelik öğrencilerinde yaşanılan yer algısının düşük düzeyde olduğu ve yaşanılan yer algısı ile eğitim-öğretim memnuniyeti arasında pozitif yönde ilişki olduğu tespit edildi.

Anahtar Sözcükler: Hemşirelik öğrencisi, yer algısı, eğitim öğretim memnuniyeti

Does the Location Perception Affect the Educational Satisfaction of Nursing Students?

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study is to investigate nursing students' perceptions about the locations they live in, their educational satisfaction and the relationship between the factors influencing their perceptions and educational satisfaction.

Patients and Methods: This study is a retrospective and descriptive study. The universe of the study consists of 2, 3 and 4 grade nursing students attending a health faculty in the 2019-2020 academic year. Instead of sampling, the study was conducted on the whole universe. 240 data collection forms were distributed by the researchers and data fully completed by 200 students were evaluated. In the study, Student Introductory Information Questionnaire, Location Perception Scale, and Student Satisfaction in Higher Education Scale were used. Ethical principles were overseen in the research.

Results: According to the results; the median location perceptions of the senior students living in nuclear families were higher and the differences between the groups were statistically significant ($p < .05$). Students having equivalent expenditures and enjoying the departments had higher means with educational satisfaction and differences between the groups were statistically significant ($p < .05$). There was a positive correlation between the sub-dimensions of educational satisfaction, training conducting/ evaluating courses, Academic/ administrative staff, with participants' location perceptions and between the total score averages ($p < .05$).

Conclusion: In this study, living in the same place for a long time and living in a nuclear family enhance location perception and having well-being economic conditions, enjoying studying in the department also enhance educational satisfaction. In addition, the location perception in nursing students low and there is a positive correlation between the location perception and educational satisfaction.

Keywords: Nursing student, location perception, educational satisfaction

G enel olarak eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik yönde davranış değişikliği oluşturma süreci olarak tanımlanmaktadır. Eğitimin okullarda planlı programlı yapılan kısmı ise öğretimdir. Eğitim, öğretime göre daha kapsamlıdır. Çünkü eğitim, formal ve informal boyutu, öğretim ise formal boyutu kapsamaktadır (1,2).

Eğitim ve öğretimin en önemli odak noktası, öğrencilerdir. Maslow'a göre eğitim ve öğretimin hedefi, sağlıklı ve mutlu öğrenciler ortaya çıkarmak, kendini gerçekleştirme başarıları var etmektir (3). Sağlık ve mutluluk hedefiyle öğrencilerin temel ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde hazırlanan bir eğitim-öğretim sistemi, öğrencilerin ihtiyaçları üzerine yoğunlaşacaktır ve böylece o eğitim sisteminin tercih edilirliliğini, eğitimin kalitesini ve öğrencinin de akademik başarısını artıracaktır (4).

Öğrencilerin kendini gerçekleştirme için çeşitli olanakların sağlanması ve belirli ortamların oluşturulması gerekmektedir (5). Öğrencilerin üniversite yaşamından beklentileri sadece eğitim-öğretim kalitesi değil aynı zamanda, sosyal çevre, kentsel olanaklar, eğlence imkânları, ulaşım, barınma gibi pek çok konuyu da kapsamaktadır (6). Üniversitede okumak için yapılan sınavın sonucuna göre öğrenciler bazen aileleri ile birlikte yaşamakta bazen de ailelerinin yaşadığı yerden farklı bir yere taşınmak durumunda kalmaktadır. Her iki durumda da öğrencilerin beklentilerinin farkında olmak ve ihtiyaçlarına uygun eğitim-öğretim ortamları hazırlamak üniversitelerin hedefleri arasındadır (7,8).

Eğitim-öğretim sisteminden memnun olmayan bir öğrencinin okul dışı yaşamı bu durumdan etkilenmektedir (5). Buna paralel olarak, öğrencinin yaşadığı yere yönelik algısı da eğitim-öğretim memnuniyetini etkileyebilir. Literatürde ise bu konuda sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır (9,10). Bu araştırma, üniversitede okuyan hemşirelik öğrencilerinin yaşadıkları yeri algılama durumu, eğitim-öğretim memnuniyetleri, aralarındaki ilişki ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Bu araştırma, ilişki arayıcı tipte tanımlayıcı bir çalışmadır. Araştırma, 2019-2020 güz döneminde, bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gören öğrenciler ile yapılmıştır. Araştırmaya katılmaya istekli olan ve en az bir yıldır araştırmanın yapıldığı üniversitede eğitim-öğretim gören öğrenciler çalışmaya dâhil edilmiştir.

Araştırmanın evrenini, söz konusu fakültenin Hemşirelik Bölümü iki, üç ve dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş, evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırmacılar tarafından, okul yönetiminin izin verdiği tarihte okulda bulunan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 240 öğrenciye yüz yüze görüşme tekniği ile veri toplama formları dağıtılmıştır. Ancak, veri toplama formlarını eksiksiz dolduran 200 öğrencinin verileri araştırma kapsamında değerlendirilmiştir. Öğrenciler veri toplama formlarını yaklaşık 20 dakika içerisinde doldurmuşlardır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri, Öğrenci Tanıtıcı Bilgi Formu, Yaşanılan Yer Algısı Ölçeği ve Yükseköğretimde Eğitim-Öğretimle İlgili Öğrenci Memnuniyeti Ölçeği kullanılarak toplanmıştır.

Öğrenci Tanıtıcı Bilgi Formu

Araştırmacılar tarafından hazırlanan bu form öğrencinin yaşı, cinsiyeti, sınıfı, yaşadığı yer, aile yapısı, ekonomik durumu ve hemşirelik bölümünü sevme durumu ile ilgili toplam 7 sorudan oluşmuştur.

Yaşanılan Yer Algısı Ölçeği

Yaşanılan şehir/yer hakkında hissedilenlere yönelik olarak Demirci ve Ekşi tarafından 2017 yılında geliştirilmiştir. Bu ölçek, yaşanılan yerin nasıl algılandığını ölçen 5 maddeden ve tek boyuttan oluşan bir ölçektir. Ölçek maddeleri beşli likert tipi ölçekleme yöntemi ile "1:bana hiç uygun değil, 2:bana uygun değil, 3:bana biraz uygun, 4:bana oldukça uygun ve 5:bana tamamen uygun" şeklinde düzenlenmiştir. Ölçekten en düşük 5 puan, en yüksek 25 puan alınmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puan, yaşanılan yer algısının yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir (11).

Ölçeğin bu çalışmadaki Cronbach α katsayısı .697 olarak saptanmıştır.

Yükseköğretimde Eğitim-Öğretimle İlgili Öğrenci Memnuniyeti Ölçeği

Yükseköğretimde eğitim-öğretimle ilgili öğrenci memnuniyetlerini değerlendirmek amacıyla Demirli ve Kerimgil tarafından 2009 yılında geliştirilmiştir. Ölçek 30 maddeden ve dört alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutları; derslerin yürütülmesi/değerlendirilmesi (madde no=1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8), akademik/ idari personel ile iletişim (madde no=9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15), araç-gereç/ laboratuvar (madde no= 16, 17, 18, 19, 20 ve 21) ve aidiyet/ rehberlik (madde no= 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 ve 30) şeklindedir. Ölçek maddeleri beşli likert tipi ölçekleme yöntemi ile "5:tamamen katılıyorum, 4:katılıyorum, 3:karsızım, 2:katılmıyorum ve 1:hiç katılmıyorum" şeklinde düzenlenmiştir. Ölçekten en düşük 30 puan, en yüksek 150 puan alınmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puan, eğitim-öğretimle ilgili memnuniyetin yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir (12). Ölçeğin bu çalışmadaki Cronbach α katsayısı .88 olarak saptanmıştır.

Verilerin Değerlendirilmesi

Araştırma verileri IBM SPSS 22.0 (Statistical Pack age for Social Sciences) paket programında değerlendirilmiştir. Verilerin normal dağılım gösterme durumlarına Kolmogorov-Smirnov testi ile bakılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; sayı, yüzde hesaplamaları, ortalama \pm standart sapma değeri, ortanca, minimum, maksimum değerleri, verilere uygun Mann Whitney-U/ Kruskal Wallis ve Spearman's korelasyon testleri kullanılmıştır. Verilerde $p<.05$ düzeyi, istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Etik

Araştırma için ilgili Üniversitenin Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan (Tarih: 26.09.2019 Sayı: E.13157) etik kurul izni ve ilgili kurumdan yazılı izin alınmıştır. Uygulama öncesi araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilerden sözlü ve yazılı onam alınmıştır.

Bulgular

Bulgulara göre; araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının $21,08\pm 1,92$, %66'sının kız, %34,5'inin ikinci ve yine %34,5'inin üçüncü sınıf olduğu, %53'ünün devlet yurdunda ikamet ettiği, %70,5'inin çekirdek ailede yaşadığı, 62,5'inin gelir durumunun gidere denk ve %71'inin bölümünü sevdiği belirlenmiştir. Dördüncü sınıfta okuyan ve çekirdek ailede yaşayan öğrencilerin yer algısı puan ortancası daha yüksek ve gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur ($p<.05$). Geliri giderine denk olan ($p<.05$) ve bölümünü severek okuyan öğrencilerin ($p\leq.001$) eğitim-öğretimle ilgili memnuniyet puan ortancası daha yüksek ve gruplar arasındaki farkın da istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır (Tablo 1).

Öğrencilerin yer algısı ve eğitim-öğretimle ilgili memnuniyet ölçeklerinden alınan minimum-maksimum ve puan ortalamalarının dağılımı incelendiğinde; yer algısı ölçeğinin minimum 10, maksimum 25 ve puan ortalamasının $19,80\pm 3,27$ olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin eğitim-öğretimle ilgili memnuniyet ölçeğinin; derslerin yürütülmesi/değerlendirilmesi alt boyutunda minimum 13, maksimum 40 ve puan ortalamasının $28,88\pm 5,06$ olduğu, akademik/ idari personel ile iletişim alt boyutunda minimum 11, maksimum 34 ve puan ortalamasının $23,25\pm 4,45$ olduğu, araç-gereç/laboratuvar alt boyutunda minimum 8, maksimum 30 ve puan ortalamasının $18,56\pm 3,54$ olduğu, aidiyet/ rehberlik alt boyutunda minimum 11, maksimum 52 ve puan ortalamasının $27,32\pm 5,54$ olduğu ve toplam puanda ise minimum 56, maksimum 143 ve puan ortalamasının $98,02\pm 15,39$ olduğu tespit edilmiştir (Tablo 2).

Öğrencilerin yer algısı ile eğitim-öğretimle ilgili öğrenci memnuniyeti ve alt boyutlarına ait puan ortalaması arasındaki ilişki Tablo 3'de verilmiştir. Öğrencilerin yer algısı puan ortalaması ile eğitim-öğretimle ilgili öğrenci memnuniyeti ölçeğinin derslerin yürütülmesi/değerlendirilmesi alt boyutu ($r=.150$, $p=.034$), akademik/idari personel ile iletişim alt boyutu ($r=.199$, $p=.005$) ve ölçeğin toplam puan ortalamaları ($r=.174$, $p=.014$) arasında zayıf düzeyde pozitif yönde ilişki tespit edilmiştir (Tablo 3).

Tablo 1. Öğrencilerin Tanıtıcı Özellikleri (N=200)						
Tanıtıcı Özellikler			Yer Algısı		Eğitim Öğretimle İlgili Memnuniyet ^h	
	S	%	Median (Min-Max)	Test ve p	Median (Min-Max)	Test ve p
Yaş*	21,08±1,92					
Cinsiyet						
Kız	132	66,0	20,00(10,00-25,00)	U=4252,000 p=,541	100,00(58,00-143,00)	U=3844,000 p=,097
Erkek	68	34,0	20,00(10,00-25,00)		95,50(56,00-126,00)	
Sınıf						
2. sınıf	69	34,5	20,00(10,00-25,00)	KW=6,285 p=,043	100,00(56,00-143,00)	KW=,259 p=,878
3. sınıf	69	34,5	20,00(13,00-25,00)		98,00(65,00-130,00)	
4. sınıf	62	31,0	21,00(10,00-25,00)		99,00(62,00-134,00)	
İkamet Yeri						
Devlet yurdu	106	53,0	20,13(10,00-25,00)	KW=6,604 p=,082	101,00(58,00-134,00)	KW=7,345 p=,062
Özel yurt	36	18,0	21,00(14,00-25,00)		98,50(62,00-143,00)	
Öğrenci evi	49	24,5	19,00(10,00-25,00)		95,00(56,00-130,00)	
Aile	9	4,5	20,00(16,00-24,00)		99,00(67,00-135,00)	
Aile Tipi						
Çekirdek aile	141	70,5	21,00(10,00-25,00)	U=3091,000 p=,004	100,00(58,00-143,00)	U=3762,500 p=,287
Geniş aile	59	29,5	19,00(10,00-25,00)		98,00(56,00-134,00)	
Ekonomik Durum						
Gelir giderden fazla	19	9,5	22,00(14,00-24,00)	KW=5,393 p=,067	94,00(66,00-111,00)	KW=7,400 p=,025
Gelir gidere denk	125	62,5	20,00(10,00-25,00)		100,00(62,00-143,00)	
Gelir giderden az	56	28,0	20,00(10,00-25,00)		96,00(56,00-134,00)	
Bölümünü Sevme Durumu						
Seviyor	142	71,0	20,50(10,00-25,00)	U=3648,000 p=,204	101,00(62,00-143,00)	U=2930,500 p=,001
Sevmiyor	58	29,0	20,00(10,00-25,00)		94,00(56,00-127,00)	

*Yaş mean ± SD olarak belirtildi. ^hToplam puan üzerinden değerlendirildi.
U= Mann-Whitney U testi yapıldı. KW=Kruskal-Wallis Testi yapıldı.

Tablo 2. Öğrencilerin Yer Algısı ve Eğitim Öğretimle İlgili Memnuniyet Ölçeklerinden Aldıkları Puan Ortalamalarının Dağılımı		
	Alınan Puanlar	Puan Ortalamaları
Yer Algısı	10-25	19,80±3,27
Eğitim Öğretimle İlgili Öğrenci Memnuniyeti		
Derslerin Yürütülmesi/ Değerlendirilmesi	13-40	28,88±5,06
Akademik/ İdari Personel İle İletişim	11-34	23,25±4,45
Araç-Gereç/Laboratuvar	8-30	18,56±3,54
Aidiyet/ Rehberlik	11-52	27,32±5,54
Toplam puan	56-143	98,02±15,39

Tablo 3. Öğrencilerin Yer Algısı ve Eğitim Öğretimle İlgili Öğrenci Memnuniyeti Puanı Arasındaki İlişki		
	Yer Algısı	
Eğitim Öğretimle İlgili Öğrenci Memnuniyeti	r	p
Derslerin Yürütülmesi/ Değerlendirilmesi	,150	,034
Akademik/ İdari Personel ile İletişim	,199	,005
Araç-Gereç/Laboratuvar	,091	,202
Aidiyet/ Rehberlik	,108	,129
Toplam Puan	,174	,014

Tartışma

Hemşirelik öğrencilerinin yaşadıkları yeri algılama durumu, eğitim-öğretim memnuniyetleri, aralarındaki ilişki ve etkileyen faktörleri incelemek amacıyla yapılan araştırmanın bulguları bu bölümde tartışılmıştır. Bu çalışmada, dördüncü sınıfta okuyan hemşirelik öğrencilerinin yer algısının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Üniversitede okuyan öğrencilerle yapılan benzer bir çalışmada, ikamet edilen sürenin yaşanılan yer algısı ile ilişkili olduğu belirlenmiştir (13). Uzun süreli aynı yerde yaşamak; o yerdeki koşullara uyum ve rahatlık sağlayacak ya da arkadaşlık gibi sosyal bağları artıracaktır. Bu durumda uzun süreli aynı yerde yaşamak, o yere yönelik algıyı da artırabilir.

Bu çalışmada, çekirdek ailede yaşamamanın, öğrencilerin yer algısını artırdığı bulgusuna ulaşılmıştır. Yapılan diğer çalışmalarda, öğrencilerin üniversite tercihlerinde, aileleriyle birlikte ya da yakın şehirlerde olmalarının ön planda olduğu tespit edilmiştir (14,15). Çekirdek ailede yaşayan öğrencilerin aile ortamında isteklerini daha kolay belirtmesi, ihtiyaçlarının daha çok dikkate alınması ve ebeveynlerle daha yakın olabilmesi gibi faktörler yaşadıkları yeri algılama durumlarına etki edebilir.

Bu çalışmada, ekonomik durumu orta düzeyde olan öğrencilerin eğitim-öğretimle ilgili memnuniyet düzeyleri daha yüksek tespit edilmiştir. Ülkemizde yapılan diğer çalışmalarda ekonomik durumu iyi olan öğrencilerin memnuniyet düzeylerinin daha düşük olduğu (16), ekonomik durumu orta düzeyde olan öğrencilerin eğitim-öğretimle ilgili memnuniyet düzeylerinin de orta düzeyde olduğu (17) ve hemşirelik öğrencileriyle yapılan bir diğer çalışmada, ekonomik durumun öğrencilerinin memnuniyet düzeylerini etkilemediği saptanmıştır (9). Yapılan çalışmalardaki bu farklı sonuçlar, çalışmaların farklı yaşanılan yerlerde yapılmış olmasından kaynaklanabilir.

Bu çalışmada, bölümünü severek okuyan öğrencilerin eğitim-öğretimle ilgili memnuniyet düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Hemşirelik öğrencileriyle yapılan benzer bir çalışmada, öğrencilerin mesleğini sevmesinin, eğitim-öğretimden duydukları memnuniyeti etkilediği belirlenmiştir (14). ABD’de hemşirelik öğrencileri ile yapılan bir çalışmada, öğrencilerin %86’sı, hemşirelik öğrencisi olmanın zorluğuna rağmen, eğitim-öğretimden memnun olduklarını belirtmiştir (18). Norveç’te hemşirelik okullarında yapılan başka bir çalışmada, öğrencilerin eğitim-öğretimden düşük düzeyde memnuniyetsizlik yaşadıkları ve bu durumun bölümü sevmemekten kaynaklı olduğu düşünülmüştür (19). Öğrencilerin hemşirelik bölümünü

severek okuması, eğitim-öğretimle ilgili memnuniyetlerini de artırabilir.

Öğrencilerin yer algısı ölçeğinden aldığı toplam puan ortalaması $19.80 \pm 3,27$ olarak belirlenmiştir. Ölçekten alınan minimum değer 10 maksimum değer 25 olduğu göz önünde bulundurulunca araştırmaya katılan öğrencilerin genel olarak yer algısının orta düzeyde olduğu söylenebilir. Yapılan başka bir çalışmada, üniversite yerleşkesinin ve şehrin temel ihtiyaçlarının yetersiz olmasından kaynaklı öğrencilerin yer algısının düşük olduğu bulunmuştur (10). Öğrencilerin kendi kültürel alışkanlıklarından farklı bir ortamda yaşamalarının yer algılarını etkileyeceği düşünülebilir.

Öğrencilerin eğitim-öğretimle ilgili memnuniyet ölçeğinin; derslerin yürütülmesi/değerlendirilmesi, akademik/idari personel ile iletişim, araç-gereç/ laboratuvar ve aidiyet/ rehberlik alt boyutlarında genel olarak orta düzeyde puan aldıkları belirlenmiştir. Memnuniyet düzeylerini alt boyutlara göre değerlendirdiğimizde, öğrencilerimizin en yüksek memnuniyet puan ortalamasının derslerin yürütülmesi/değerlendirilmesi alt boyutunda olduğu saptanmıştır. Alt boyutlarda, memnuniyet durumunu sırası ile akademik/idari personel ile iletişim alt boyutu, aidiyet/ rehberlik alt boyutu ve araç-gereç/ laboratuvarından memnuniyet alt boyutu izlemiştir. Hemşirelik öğrencilerine yapılan memnuniyet düzeyleri ile ilgili benzer bir çalışmada memnuniyet alt boyutlarında ilk sırayı derslerin yürütülmesi/değerlendirilmesi ve akademik/idari personel ile iletişim almıştır (9). Yapılan başka bir benzer çalışmada da derslerin yürütülmesi/değerlendirilmesi alt boyutu memnuniyet düzeyinde ilk sırada yer almıştır (20). Araştırmamızda hemşirelik öğrencilerinin öğretim elemanları/idari personelden ve eğitim-öğretim faaliyetlerinden memnun olduğu fakat araç-gereç/laboratuvar ve bilimsel, sosyal ve teknik olanaklar açısından memnuniyet düzeylerinin daha düşük olduğu saptanmıştır. Bu durumun öğretim elemanlarının yoğun eğitim-öğretim faaliyetlerinin sonucu olarak sosyo-kültürel faaliyetlere zaman ayıramaması ve şehrin olanaklarının kısıtlı olmasından kaynaklı olduğu söylenebilir. Bu konuda yerel yönetimlerin desteğinin alınması ve gerekli iyileştirmelerin yapılması öğrencilerin memnuniyetlerini artırabilir.

Öğrencilerin eğitim-öğretimle ilgili memnuniyeti ölçeğinden aldığı toplam puan ortalaması $98,02 \pm 15,39$ olarak belirlenmiştir.

Ölçekten alınan minimum değer 56, maksimum değer 143 olduğu göz önünde bulundurulunca araştırmaya katılan öğrencilerin genel olarak eğitim-öğretimle ilgili memnuniyetinin minimum değer üstünde olduğu söylenebilir. Eğitim-öğretim memnuniyeti ile ilgili benzer bir çalışmada öğrencilerin memnuniyet düzeyinin orta olduğu bulunmuştur (14). Yapılan bazı çalışmalarda ise öğrencilerin memnuniyet düzeyinin düşük olduğu belirlenmiştir (20,21). Hemşirelik öğrencilerinin, yoğun bir şekilde süren eğitim-öğretim faaliyetleri, uygulamalı derslerinin olması, ödevleri ve çeşitli sınavlara hazırlanmaları sosyo-kültürel faaliyetlere katılmalarına engel olabilir. Öğrencilerin sosyo-kültürel faaliyetlere katılma konusunda desteklenmesi gerekebilir.

Öğrencilerin yer algısı ile eğitim-öğretimle ilgili memnuniyeti toplam puan ortalaması arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur. Benzer şekilde, hemşirelik öğrencileriyle yapılan bir çalışmada, öğrencilerin yaşadıkları yer algısı ile eğitim-öğretimle ilgili memnuniyet arasında pozitif ilişki tespit edilmiştir (9). Yapılan bir diğer çalışmada, öğrencilerin eğitim gördüğü şehirden beklentileri karşılandıkça eğitim-öğretimden duydukları memnuniyetin de arttığı saptanmıştır (10). Bu durumda, hemşirelik öğrencileri için sağlık ve mutluluk hedefleriyle yaşadıkları yere yönelik iyileştirmelerin yapılması, öğrencilerin eğitim-öğretimle ilgili memnuniyetlerini artıracığı söylenebilir.

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada, uzun süreli aynı yerde kalmanın ve çekirdek ailede yaşamının yaşanılan yer algısını artırdığı, ekonomik durumun iyi olması ve bölümünü severek okumanın eğitim-öğretimle ilgili memnuniyeti artırdığı sonuçlarına ulaşıldı. Ayrıca, hemşirelik öğrencilerinde yaşanılan yer algısının düşük düzeyde olduğu ve yaşanılan yer algısı ile eğitim-öğretim memnuniyeti arasında zayıf düzeyde pozitif yönde ilişki olduğu tespit edildi. Üniversite öğrencilerinin sosyo-ekonomik refahlarının iyileştirilmesi ve öğrenim görecekları bölümü kendilerinin seçmesi yönünde birey, aile ve toplumsal boyutta farkındalık kazandırılmasına yönelik programların geliştirilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

- 1.Sönmez V. Yükseköğretimin Yeniden Yapılanması Üzerine Bir Deneme. Eğitim Araştırmaları 2004; 12: 4-12.
- 2.Güleç İ, Çelik S, Demirhan B. Yaşam Boyu Öğrenme Nedir? Kavram Ve Kapsamı Üzerine Bir Değerlendirme. Sakarya University Journal of Education 2012; 2(3): 34-48.
- 3.Maslow AH. The Farther Reaches of Human Nature. New York City: Penguin, 1971.
- 4.Demirel Ö. Eğitimde Program Geliştirme Kuramdan Uygulamaya. Ankara: Pegem Yayıncılık, 2015.

- 5.Kavuncu E. Türkiye’de Üniversitelerde Öğrenci Yurt Hizmetleri ve Barınma Sorunu. Eğitim Öğretim ve Bilim Araştırma Dergisi 2014; 10(30):4851-55.
- 6.Altınsoy S. A Review of University Facilities in Turkey. OECD 2011;200-206.
- 7.Öngider N, Yüksel İ. Dokuz Eylül Üniversitesi Öğrencilerinin Psikolojik Gereksinimlerinin Belirlenmesi Üzerine Bir İnceleme. Türk Psikoloji Bülteni 2002; 15-23.
- 8.Chianotto B, Bini M, Bertaccini B. Quality Assessment of the University Educational Process: An Application of the ECSI Model Effectiveness of University Education in Italy: Employability, Competences, Human Capital. Italy: Physica-Verlag A Springer Company, 2007.
- 9.Yangın HB, Kırca N. Antalya Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Öğrencilerinin Memnuniyet Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi 2013; 2(1): 78-94.
10. Arslan F. Üniversite Öğrencilerinin Şehirle Kurduğu Ekonomik ve Sosyal İlişkilerden Memnuniyet Analizi: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Örneği. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi 2016; 5(4):1103-20.
11. Demirci İ, Ekşi H. Sinop’ta Huzur ve Mutluluk: İnsanın Yaşadığı Yeri Nasıl Algıladığı Huzuru ve Mutluluğu ile İlişkili midir? 2. Avrasya Pozitif Psikoloji Kongresi Kitabı. İstanbul: Üsküdar Üniversitesi, 2017.
12. Demirli C, Kerimgil S. Yükseköğretimde Eğitim Öğretimle İlgili Öğrenci Memnuniyeti Ölçeğinin Geliştirilmesi. E-Journal of New World Sciences Academy Education Sciences 2009; 4: 1392-1403.
13. Muslim MH, Karim HA, Abdullah IC. Satisfaction of Students’ Living Environment Between on-Campus and off-Campus Settings: A Conceptual Overview. Procedia-Social and Behavioral Sciences 2012; 68: 601-14.
14. Ulusoy H, Arslan Ç, Öztürk N, Bekar M. Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitimleriyle İlgili Memnuniyet Düzeylerinin Saptanması. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi 2010; 3(2): 15-24.
15. Shah M, Nair CS. Enrolling in Higher Education: The Perceptions of Stakeholders. Journal of Institutional Research 2010; 15(1): 9-15.
16. Uzgören N, Uzgören E. Dumlupınar Üniversitesi Lisans Öğrencilerinin Memnuniyetini Etkileyen Bireysel Özelliklerin İstatistiksel Analizi-Hipotez Testi, Ki-Kare Testi ve Doğrusal Olasılık Modeli. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 2007; 17: 25-30.
17. Görgen Ö, Bingöl G. Amasya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Memnuniyet Düzeylerinin İncelenmesi. Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi 2016; 5(3): 116-122.
18. Norman L, Buerhaus PI, Donelan K, McCloskey B, Dittus R. Nursing Students Assess Nursing Education. Journal of Professional Nursing 2005; 21(3): 150-58.
19. Espeland VV, Indrehus OO. Evaluation of Students’ Satisfaction with Nursing Education in Norway. Journal of Advanced Nursing 2003;42(3): 226-36.
20. Kaynar A, Şahin A, Bayrak D, Karakoç G, Ülke F. Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Öğrencilerinin Doyum Düzeyleri. C.Ü. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 2006; 10 (3): 12-9.
21. Baykal Ü, Akgün E, Sökmen S, Yıldırım D. Yüksekokulda Okuyan Hemşirelik Öğrencilerinin Doyumunun ve Beklentilerinin Analizi. I. Uluslararası & V. Ulusal Hemşirelik Eğitimi Kongresi Kitabı. İstanbul: Özlem Grafik Matbaacılık, 2003.